

**Nota de prezentare a proiectului de Ordin
privind criteriile de acordare a derogărilor unităților generatoare și a centralelor formate din
module generatoare pentru neîndeplinirea uneia sau mai multor cerințe prevăzute în norma
tehnică**

În luna octombrie 2016 a fost aprobată Decizia Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei nr. 1570 privind aprobarea Calendarului de implementare a *Regulamentului (UE) al Comisiei nr.631/2016 din 14.04.2016 de instituire a unui cod de rețea privind cerințele pentru racordarea la rețea a instalațiilor de generare (Regulament)*.

La punctul 6 al Calendarului de implementare este prevăzută elaborarea criteriilor de acordare a derogărilor unităților generatoare și a centralelor compuse din module generatoare pentru neîndeplinirea uneia sau mai multor cerințe prevăzute în norma tehnică.

Articolele 60+63 din cadrul *Regulamentului* conțin prevederi referitoare la părțile care pot solicita derogări, conținutul solicitării de derogare, modul de analiză a solicitării, obligațiile și responsabilitățile producătorilor de energie, ale operatorilor de distribuție (OD), ale operatorului de transport și sistem (OTS) și ale autorității naționale de reglementare națională (ANRE).

Art. 60 al *Regulamentului* prevede posibilitatea ca un utilizator al rețelei electrice, un operator de distribuție (OD) sau operatorul de transport și sistem (OTS) să solicite, pentru unitățile generatoare/centralele electrice formate din module generatoare care urmează a fi racordate la rețeaua electrică, acordarea uneia sau mai multor derogări de la obligația de a respecta cerințele specificate în norma tehnică de racordare (punctul 2 din Calendarul de implementare al *Regulamentului*, aprobat prin Decizia ANRE nr.1570/2016).

Art. 61 al *Regulamentului* prevede obligația autorității naționale de reglementare de a stabili criteriile de acordare a derogărilor în cadrul unui proces de consultare publică a producătorilor de energie electrică, a OD și a OTS. În cadrul ședinței grupului de lucru System Operation and Grid Connection – SOGC (ACER) din data de 4.10.2016, privitoare la implementarea *Regulamentului*, s-a recomandat ca autoritățile naționale de reglementare să enunțe într-un mod general criteriile pe baza cărora se pot acorda derogările de la normă tehnică de racordare care urmează a fi elaborată. Acest mod de abordare a luat în considerare faptul că adoptarea normei tehnice de racordare se va realiza ulterior aprobării criteriilor de acordare a derogărilor, ca urmare a duratei proceselor de consultare dintre OTS-uri, respectiv OTS-uri și OD-uri.

Conform *Regulamentului*, autoritatea națională de reglementare are obligația să stabilească criteriile de acordare a derogărilor, să le publice pe pagina proprie de internet și să le comunice

Comisiei Europene până la data de 17.02.2017. Analiza privitoare la alegerea criteriilor de derogare indică faptul că:

- a) derogările trebuie acordate fără a influența schimburile transfrontaliere de energie;
- b) unii producători de unități generatoare nu au posibilitatea de a respecta integral cerințele *Regulamentului* din motive tehnice specifice tehnologiei și energiei primare utilizate (de exemplu utilizarea regimului monofazat/trifazat de reanclanșare automată la anumite tipuri de generatoare sau centrale electrice, funcție de tipul constructiv, unele centrale eoliene, solare etc., sau capacitatea de a respecta protecția de trecere la defect - vezi generatoarelor sincrone de putere mică etc.);
- c) stabilitatea și siguranța în funcționare a sistemului sunt influențate diferit de topologia rețelei electrice și de nivelul de tensiune unde urmează să fie racordate noile unități generatoare/ centrale formate din module generatoare, de unde rezultă posibilitatea acordării derogărilor funcție de zona și nivelul de tensiune unde sunt racordate;
- d) derogările acordate trebuie să nu afecteze siguranța rețelelor electrice,
- e) derogările acordate trebuie să nu aibă un impact negativ asupra terților.

Proiectul de ordin prevede posibilitatea Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei de a revizui și de a modifica criteriile de acordare a derogărilor cel mult o dată pe an, ținând cont de evoluția sistemului electroenergetic național, care poate influența cerințele privind siguranța în funcționare a sistemului electroenergetic. Modificarea criteriilor de acordare a derogărilor nu va produce efecte asupra derogărilor deja acordate, până la termenul aprobat pentru îndeplinirea conformității cu cerințele *Regulamentului*.

Art.62 și art. 63 din *Regulament* stabilesc posibilitatea producătorilor de energie electrică și a OD/OTS de a solicita derogări de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în ale norma tehnică de racordare a unităților generatoare/centralelor electrice compuse din modulele generatoare. În temeiul art. 62 și art. 63, OTS are obligația de a elabora Procedura privind obținerea derogărilor unităților generatoare/centralelor electrice compuse din module generatoare de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în norma tehnică de racordare, procedură care va fi avizată de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei. Orice solicitare de acordare a derogărilor se va baza pe o analiză cost-beneficiu (prevăzută la art. 38 și art. 39 ale *Regulamentului*) și pe lista criteriilor de acordare a derogărilor.

Derogările de la prevederile normei tehnice de racordare, se obțin de către:

- a) utilizatorii rețelei electrice;
- b) operatorii de distribuție concesionari sau operatori ai sistemelor de distribuție închise;
- c) operatorul de transport și de sistem.

Utilizatorii rețelei electrice au posibilitatea de a solicita derogări de la una sau mai multe cerințe ale prevederilor normei tehnice de racordare pentru unitățile generatoare/ centrale formate din module generatoare. Operatorii de rețea au posibilitatea de a solicita derogări pentru categoriile de

unități generatoare/ centrale formate din module generatoare care vor fi racordate la rețeaua lor. Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei emite o decizie motivată cu privire la modul de soluționare a cererilor de derogare.

Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei poate revoca o decizie de acordare a unei derogări în cazul în care motivele care stau la baza acordării derogării nu se mai aplică, sau la recomandarea motivată a Comisiei Europene (CE), sau la recomandarea motivată a Autorității pentru Cooperare a Reglementatorilor din domeniul Energiei (ACER).

Deciziile de derogare acordate de către Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei vor fi menționate într-un registru național, care va avea un format unic la nivel european. Conținutul registrului va fi transmis o dată la 6 luni la Autoritatea pentru Cooperare a Reglementatorilor din domeniul Energiei (ACER), care va transmite o copie la Rețeaua Europeană a Operatorilor de Transport și Sistem de Energie Electrică (ENTSO-E).

În cadrul ședințelor din 4.10.2016, 22.11.2016 și 8.12.2016 ale grupului de lucru System Operation and Grid Connection – SOGC (ACER), care are ca obiectiv coordonarea autorităților naționale de reglementare ale țărilor membre ale Uniunii Europene în ceea ce privește implementarea codurilor de rețea, s-a făcut recomandarea ca țările membre să nu acorde derogări de la prevederile Regulamentului până la data de 17.05.2018. Această dată este considerată limită pentru finalizarea implementării Regulamentului în toate statele membre (aceasta însemnând inclusiv data limită privind elaborarea normei tehnice de către CNTEE Transelectrica SA și înaintarea în vederea aprobării la ANRE).

Apreciem că aprobarea și publicarea ordinului privind criteriile de acordare a derogărilor unităților generatoare și a centralelor compuse din module generatoare de la obligația de îndeplinire a uneia sau mai multor cerințe prevăzute în norma tehnică va influența în mod pozitiv procesul de acordare al derogărilor, prin faptul că:

- ia în considerare specificitatea stadiului actual de dezvoltare a sistemului electroenergetic din România;
- este un proces corelat cu cele desfășurate în sistemele electroenergetice vecine (cu care sistemul electroenergetic național este interconect);
- este un proces obiectiv, ale cărui rezultate trebuie să fie predictibile, cu rezultate identice pentru circumstanțe similare.

Termenul final de primire al observațiilor privind documentul în discuție este data de 23.01.2017.

Observațiile se vor transmite la numărul de fax: 021.312.4365 și în format electronic editabil la adresa de email: mispas@anre.ro, gabriela.munteanu@anre.ro, alexandru.soare@anre.ro .